

Dożyłne (IV) wlewy żelaza

Informacja dla pacjentów, rodzin i opiekunów

Niniejsza ulotka odpowiada na niektóre często zadawane pytania na temat dożylnych wlewów żelaza. Nie zawiera ona wszystkich dostępnych informacji, jak również nie zastąpi rozmowy z lekarzem na temat twojego przypadku.

Dlaczego żelazo jest ważne?

Nasz organizm potrzebuje żelaza. Żelazo służy do wytwarzania hemoglobiny, tj. tej części naszych krwinek, która rozprowadza tlen po całym ciele. Jest ono również ważne dla siły mięśni, energii i dobrego funkcjonowania umysłu. Jeżeli twój poziom żelaza jest niski, może to powodować u ciebie poczucie zmęczenia i niezdolności wykonywania codziennych zajęć. Jeżeli ilość żelaza w organizmie opadnie jeszcze bardziej, wówczas poziom hemoglobiny spadnie poniżej normalnego poziomu. Określa się to anemią spowodowaną niedoborem żelaza.

Dlaczego mogę potrzebować dożylnych (IV) wlewów żelaza?

Najczęściej stosowanym sposobem leczenia niedoboru żelaza jest pobieranie żelaza doustnie w formie tabletek lub płynu. To działa skutecznie w większości przypadków i zazwyczaj jest stosowane w pierwszej kolejności. Niektórzy ludzie mogą dla wzmocnienia się potrzebować podania im żelaza dożylnie. Nosi to nazwę dożylnego wlewu żelaza. Żelazo podawane jest przez igłę i wkraplane („wlewane”) do żyły. Czasami potrzebne są dwa wlewy (podane co najmniej w odstępie tygodniowym) do całkowitego dopełnienia zapasów żelaza. Wlew składa się z żelaza, nie krwi.

Dożylny wlew żelaza może być konieczny, jeżeli:

- > nie jesteś w stanie przyjmować żelaza w tabletkach lub w płynie
- > nie reagujesz na tabletki/płyn żelaza lub nie wchłaniasz ich
- > potrzebujesz szybkiego podniesienia poziomu żelaza, (np. przed poważną operacją, w późnym okresie ciąży lub w celu uniknięcia transfuzji krwi)
- > jeżeli cierpisz na przewlekłą chorobę nerek lub przewlekłą niewydolność serca.

Twój lekarz powinien ci wyjaśnić, dlaczego potrzebujesz dożylnego wlewu żelaza i innych opcji leczenia.

Czy są jakieś skutki uboczne dożylnych (IV) wlewów żelaza?

Generalnie, jeśli wystąpią skutki uboczne, są one lekkie i same ustępują. Najczęściej skutki uboczne są przejściowe i objawiają się:

- > bólem głowy, mdłościami lub wymiotami i bólem mięśni lub stawów
- > zmianą smaku (np. na metaliczny)
- > zmianami ciśnienia krwi lub pulsu.

Zabarwienie skóry (na brązowo) może nastąpić w wyniku wycieku żelaza do tkanki wokół miejsca nakłucia (kroplówki). **Zdarza się to rzadko, ale plama może być długotrwała lub pozostać na stałe.** Powiadom natychmiast lekarza lub pielęgniarkę o jakimkolwiek bólu, pieczeniu, zaczerwienieniu lub opuchnięciu w miejscu nakłucia (kroplówki).

Chociaż zdarza się to bardzo rzadko, niektóre osoby mogą doznać silnej reakcji uczuleniowej. W rzadkich przypadkach może to zagrażać życiu. Będziesz uważnie obserwowany w czasie dożylnego wlewu żelaza i przez 30 minut po zakończeniu.

Czasem skutki uboczne, (takie, jak ból głowy, mięśni lub stawów) mogą wystąpić 1 do 2 dni później. Najczęściej ustępują one same po kilku dniach. Jeżeli cię jednak niepokoją lub przeszkadzają ci w codziennych zajęciach, skontaktuj się ze swoim lekarzem lub centrum infuzji po poradę. **Jeśli odczuwasz ból w piersi, trudności z oddychaniem, zawroty głowy albo puchnięcie szyi lub ust, prosimy szukać pilnej pomocy lekarskiej / wezwać ambulans (000).**

Dożylny (IV) wlewy żelaza (ciąg dalszy)

O czym powiedzieć swojemu lekarzowi

Powinieneś powiedzieć swojemu lekarzowi lub centrum dokonującemu twojego wlewu (centrum infuzji), jeżeli:

- jesteś w ciąży lub próbujesz zajść w ciążę (dożylnych wlewów żelaza należy unikać w pierwszym trymestrze)
- od dawna masz astmę, egzemę lub inne uczulenia
- miałeś kiedyś reakcję na jakiegokolwiek rodzaju zastrzyk lub wlew
- od dawna masz wysoki poziom żelaza, hemochromatozę lub problemy z wątrobą
- bierzesz jakieś leki (włącznie z ziołowymi i lekami dostępnymi bez recepty)
- masz, (lub możesz mieć) w tej chwili zakażenie.

O co zapytać swojego lekarza

Możesz zechcieć zadać swojemu lekarzowi następujące pytania:

- Dlaczego potrzebuję dożylnego wlewu żelaza?
- Jakie są inne opcje?
- Jak długo mniej więcej zajmie wlew żelaza?
- Ilu wlewów żelaza będę potrzebował, by mieć wystarczającą ilość żelaza?
- (jeżeli bierzesz obecnie tabletki żelaza) – Kiedy powinienem przestać brać tabletki żelaza i czy będę musiał zacząć je brać ponownie?
- Po jakim czasie żelazo zacznie działać?
- Jakiegokolwiek pytania na temat skutków ubocznych, które mogą cię niepokoić (ogólna lista podana jest na odwrocie).

Co się wydarzy w tym dniu?

Nie ma nic specjalnego, co powinieneś wiedzieć, żeby przygotować się na dzień wlewu żelaza (np. nie potrzebujesz pościć). O ile nie dostaniesz jakiegś nieprzewidzianej reakcji, będziesz mógł samemu wrócić do domu samochodem i wykonywać normalne zajęcia. Przed opuszczeniem centrum infuzyjnego, upewnij się, że posiadasz:

- > numer telefonu w celu skontaktowania się, gdybyś miał jakieś obawy lub pytania
- > daty badań kontrolnych i/lub wizyt.

Dane dotyczące mojego dożylnego (IV) wlewu żelaza

Nazwa żelaza: .....

Data/y wlewu, godzina/y: .....

.....

Lokalizacja: .....

Numer telefonu kontaktowego: .....

Data/y badania krwi lub badania kontrolnego po dożylnym wlewie żelaza: .....

.....

Uwagi: .....

.....

.....

W celu uzyskania dodatkowych informacji:

Porozmawiaj ze swoim lekarzem / centrum infuzji

© Department for Health and Wellbeing, Government of South Australia.
All rights reserved. *BloodSafe TP-L3-416 v2.1 October 2023*

